Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2026)0186

Položaj žensk in deklic v Afganistanu po tem, ko so talibani sprejeli zakonik o kazenskem postopku za sodišča

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 21. maja 2026 o položaju žensk in deklic v Afganistanu po tem, ko so talibani sprejeli zakonik o kazenskem postopku za sodišča (2026/2737(RSP))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Afganistanu,

– ob upoštevanju členov 150(5) in 136(4) Poslovnika,

A. ker afganistanske ženske in deklice, odkar so talibani leta 2021 nezakonito prevzeli oblast, doživljajo sistematično represijo, saj so jim z več kot 150 odloki odvzeli pravico do izobraževanja onkraj šestega razreda, do zaposlitve, dostopa do pravnega varstva, svobode gibanja, zdravstvenega varstva in do sodelovanja v javnem življenju;

B. ker so talibani leta 2026 sprejeli zakonik o kazenskem postopku za sodišča (v nadaljnjem besedilu: zakonik), ki inkriminira kritiziranje državnih organov, sodnikom pa daje široka diskrecijska pooblastila;

C. ker zakonik spodkopava pravice žensk, saj legalizira nasilje v družini, kriminalizira ženske, ki prosijo za zaščito pred zlorabami, institucionalizira telesno kaznovanje, ki pomeni mučenje, sprejema suženjstvo, predpisuje smrtno kazen brez jamstva poštenega sojenja, daje možem pravico, da samovoljno kaznujejo svoje žene zaradi neposlušnosti, ženskam, ki se odpovedo islamu, nalaga zaporno kazen za nedoločen čas ter institucionalizira diskriminacijo na podlagi spola, vere in družbenega statusa; ker zakonik ne zagotavlja pravice do pravnega zastopanja ali zaščitnih ukrepov proti prisilnim priznanjem, zaradi odstranitve sodnic, tožilk in pravnic pa ženske nimajo dostopa do pravnega varstva, kar je v nasprotju z obveznostmi Afganistana v skladu z Mednarodnim paktom o državljanskih in političnih pravicah, Konvencijo OZN proti mučenju in Konvencijo o suženjstvu;

D. ker so talibani znatno povečali število primerov javnega bičanja in telesnega kaznovanja, tudi vsaj 170 žensk leta 2025;

E. ker je talibanski režim institucionaliziral preganjanje na podlagi spola in apartheid na podlagi spola; ker je Mednarodno kazensko sodišče izdalo naloga za prijetje Hibatule Akhundzade in Abdula Hakima Hakanija zaradi hudodelstva zoper človečnost, storjenega na podlagi spola;

1. odločno obsoja zakonik; poziva talibanski režim, naj ga nemudoma razveljavi;

2. izjavlja, da je talibanski režim institucionaliziral suženjstvo, apartheid na podlagi spola in otroške poroke; poziva Svet in Komisijo, naj to pri vseh diplomatskih stikih kritizirata ter naj podpreta, da se v predlagani mednarodni pogodbi o hudodelstvih zoper človečnost priznata kot hudodelstvi zoper človečnost;

3. poziva, naj se javna bičanja, telesno kaznovanje in usmrtitve takoj prenehajo ter odpravijo vse omejitve za ženske in deklice, osebe LGBTQ+, verske manjšine in druge ranljive skupine v javnem življenju;

4. poziva Komisijo in države članice, naj talibanskega režima v skladu s petimi merili, ki jih je določil Svet, tudi v prihodnje ne priznajo in ne normalizirajo; obžaluje odločitev, da se talibane povabi v Bruselj, in poziva k izvajanju pritiska nanje, da bi ponovno vzpostavili človekove pravice, zlasti pravice žensk in deklic; ponavlja, da v celoti podpira naloge za prijetje, ki jih izda Mednarodno kazensko sodišče, in poziva države članice, naj jih izvršijo;

5. poziva EU in njene države članice, naj podprejo preiskovalni mehanizem, ki ga je vzpostavil Svet OZN za človekove pravice;

6. poziva Svet, naj globalne sankcije EU na področju človekovih pravic, vključno s prepovedjo potovanja in zamrznitvijo premoženja, razširi na talibanske voditelje, odgovorne za preganjanje žensk in deklic;

7. poziva EU in njene države članice, naj povečajo humanitarno pomoč tistim, ki se spopadajo z lakoto v Afganistanu, in afganistanskim zagovornicam človekovih pravic, sodnicam, pravnicam, novinarkam, aktivistkam in organizacijam, ki jih vodijo ženske, ter zagotovijo, da bo pomoč varno dosegla afganistanske ženske in deklice;

8. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Komisiji, Svetu, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici, državam članicam, Združenim narodom in afganistanskim *de facto* oblastem.